

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Baláka a soudců JUDr. Marie Rezkové a JUDr. Michala Mikláše ve věci žalobce [REDACTED], důchodce bytem [REDACTED], zast. JUDr. Jaroslavem Sládkem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Veverkova 1343, proti žalovanému **TANEX PLASTY, a. s.**, se sídlem v Jaroměři, Husova 249, zastoupenému JUDr. Miroslavem Nyplem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Mostecká 290, za účasti 1) Města Jaroměře, 2) [REDACTED], bytem [REDACTED], 3) [REDACTED], bytem [REDACTED], a 4) [REDACTED], bytem [REDACTED], jako vedlejších účastníků na straně žalobce, o zdržení se výstavby oplocení, vedené u Okresního soudu v Náchodě pod sp. zn. 8 C 236/93, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. října 1996 č. j. 18 Co 14/95-126, takto:

I. Dovolání se **zamítá.**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud v Náchodě rozsudkem ze dne 4. října 1994 č. j. 8 C 236/93-69 žalovanému uložil, aby se zdržel stavby oplocení na pozemku č. kat. [REDACTED] v kat. úz. [REDACTED] v obci [REDACTED], zapsané na LV č. [REDACTED] u Katastrálního úřadu v [REDACTED]. Dále rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o věci samé vyšel z toho, že pokud by byla oplocena označená parcela ve vlastnictví žalovaného, která je místní komunikací ve smyslu § 4b odst. 1 zák. č. 27/1984 Sb. (správně zákona č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 27/1984 Sb.) došlo by tím k uzavření místní veřejné komunikace používané žalobcem k příjezdu a příchodu k jeho domu. Podle uvedeného ustanovení jsou místními komunikacemi obecně přístupné a užívané ulice, cesty a prostranství, které slouží k místní dopravě a jsou

zařazeny do sítě místních komunikací. Podle § 6 téhož zákona provoz na místních komunikacích upravují zvláštní předpisy, v jejichž mezích smí každý užívat místních komunikací obvyklým způsobem k účelům, ke kterým jsou určeny (obecné užívání). Podle § 6 odst. 1 a 3 prováděcí vyhlášky č. 35/1984 Sb., síť místních komunikací pro území obce tvoří obecně přístupné a užívané pozemní komunikace nezařazené do silniční sítě. MNV vyřadí místní komunikaci nebo její část ze sítě místních komunikací, jestliže jí není třeba k účelu uspořádání této sítě, nebo ukáže-li se, že slouží převážně jako účelová komunikace. Soud vyšel ze zjištění, že pozemek č. ■■■■ patří do sítě místních komunikací a proto má být obecně přístupný. K jejímu vyřazení nebo převedení jako účelové komunikace nedošlo. Žalovaný je sice vlastníkem tohoto pozemku, avšak vzhledem k tomu, že se jedná o místní veřejnou komunikaci je povinen umožnit obecný přístup a užívání této pozemní komunikace. Proto nelze tuto komunikaci oplotit a zamezit tak jejímu veřejnému užívání. Žalovaný má možnost provést oplocení své stavby jiným způsobem, aby tato veřejná místní komunikace byla přístupná.

K odvolání žalovaného Krajský soud v Hradci Králové jako soud odvolací shora označeným rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalovaný je povinen zdržet se umístění oplocení na komunikaci nacházející se na pozemku č. kat. ■■■■ v kat. úz. ■■■■. Pokud se žalobce domáhal, aby bylo žalovanému uloženo zdržet se umístění jakéhokoliv oplocení na pozemku č. kat. ■■■■ v kat. úz. ■■■■, žalobu v této části zamítl. Dále rozhodl o náhradě nákladů řízení. Nevyhověl návrhu na připuštění dovolání. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně považoval za rozhodující, že místní komunikace na pozemku žalovaného č. parc. ■■■■ nebyla vyňata správním rozhodnutím ze sítě místních komunikací a jako taková má být veřejně přístupná a tedy přístupná i pro žalobce. Její právní režim je žalovaný povinen při výkonu svého vlastnického práva respektovat. Rozhodnutí o vyřazení komunikace ze sítě místních komunikací nemá jen evidenční význam. Jestliže příslušný správní orgán nevyřadil spornou komunikaci ze sítě místních komunikací a nerozhodl, že bude převzata jako účelová komunikace, nebo že bude využita jako silniční pomocný pozemek anebo že bude zrušena tak, jak to stanoví § 6 odst. 4 vyhl. č. 35/1984 Sb., je třeba mít za to, že je tu stále veřejný zájem na tom, aby tato komunikace byla veřejně přístupná. Odvolací soud nevyhověl návrhu žalovaného na připuštění dovolání s tím, že otázka, na základě čeho ztrácí místní komunikace svůj právní režim, není otázkou zásadního právního významu. Tuto otázku řeší přímo zákon o pozemních komunikacích a prováděcí vyhláška č. 35/1984 Sb.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání s tím, že toto rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Připustnost dovolání opírá o ustanovení § 239 odst. 2 o. s. ř., když otázka, zda v daném případě jde o místní komunikaci či nikoli, je otázkou zásadního právního významu a z tohoto hlediska je rozhodnutí odvolacího soudu rozhodnutím, které má po právní stránce zásadní význam. Podle jeho názoru není určující, zda komunikace je vedena v seznamu místních komunikací, ale faktický stav této komunikace, jež neodpovídá zákonnému vymezení. Respektování právního názoru odvolacího soudu by mohlo vést nejen k tomu, že se bude za místní komunikaci považovat komunikace, která takovou komunikací fakticky není, ale i pozemek, na kterém již vůbec žádná komunikace

není. Žalovaný navrhl, aby rozsudky soudů obou stupňů byly zrušeny a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobce ani vedlejší účastníci se k dovolání nevyjádřili.

Nejvyšší soud jako soud dovolací po zjištění, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou včas a že je podle § 239 odst. 2 o. s. ř. přípustné, přezkoumal jím napadený rozsudek podle § 242 odst. 1 a 3 o. s. ř. a dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Přípustnost dovolání z hlediska § 239 odst. 2 o. s. ř. dovolací soud dovodil z následujících důvodů: Pro daný případ je rozhodné posouzení právní otázky, zda pro určení konkrétní komunikace jako místní ve smyslu § 4b zák. č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákonů pozdějších (dále jen „silniční zákon“), je rozhodující její zařazení v síti místních komunikací anebo její faktická stav, tj. nakolik odpovídá svoji povahou věcnému vymezení místní komunikace silničním zákonem. Řešení této otázky nelze upřít určitý zobecnující význam. Tato otázka je otázkou právní a může být nastolena i v jiných sporech téže povahy i za současného právního stavu, kdy již výše uvedené předpisy o pozemních komunikacích neplatí, poněvadž byly zrušeny pozdějším zákonem o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb., jehož ustanovení, týkající se místních komunikací jsou obdobná. Podle názoru dovolacího soudu je přípustnost dovolání ve smyslu § 239 odst. 1 a 2 o. s. ř. je mimo jiné dána tehdy, jestliže právní posouzení věci odvolacím soudem představuje řešení právní otázky soudy dosud neřešené, jež může mít obecný význam i pro jiné spory. Z již uvedeného vyplývá, že nejde o řešení otázky významné pouze pro rozhodnutí v této věci, přičemž dovolacímu soudu není známo, že by byla řešena judikaturou či stanoviskem vyšších soudů nebo jiným rozhodnutím soudu publikovaným ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek. Nejde ani o případ ustálené soudní praxe shodně řešící stejnou právní otázku. Dovolání žalovaného napadající právní posouzení věci odvolacím soudem je tedy přípustné.

Žalovaný nenamítá, že v řízení došlo k vadám uvedeným v § 237 odst. 1 o. s. ř. nebo že řízení je postiženo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241 odst. 3 písm. a/ a b/ o. s. ř.), a ani z obsahu spisu nevyplývá, že by k některé z uvedených vad došlo. Proto dovolací soud dále přezkoumává rozsudek odvolacího soudu v rozsahu výše vymezených dovolacích námitek uplatněných dovolatelem, a to z hlediska právního stavu platného v době rozhodování odvolacího soudu.

Ve smyslu § 3 odst. 1 a 6 silničního zákona ve spojení s § 68 odst. 1 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, byla obec (dříve místní národní výbor) silničním správním orgánem, jemuž příslušel výkon státní správy ve věcech místních a účelových komunikací. Obcím pak příslušelo rozhodovat ve správním řízení (§ 23 silničního zákona) o zařazení či vyřazení místní komunikace do (z) sítě místních komunikací (§ 6 odst. 2 až 4 vyhlášky č. 35/1984 Sb., která prováděla silniční zákon). Rozhodnutím obce o tom, zda je určitá komunikace zařazena či vyřazena ze sítě místních komunikací je pak soud ve smyslu § 135 odst. 2 věta druhá o. s. ř. vázán - vychází z něj, aniž by je mohl ve sporném řízení přezkoumávat. Soud tedy z takového určení povahy pozemní komunikace bez dalšího vychází a nenáleží mu posuzování znaků,

jimiž zákon místní komunikace vymezoval, t. j. nakolik je určitá komunikace užívaná a jak slouží místní dopravě (§ 4b silničního zákona).

Z výše uvedeného tak vyplývá, že pro výsledek daného sporu, t. j. pro klasifikaci sporného pozemku z hlediska silničního zákona, je určující právní a nikoli faktický stav pozemní komunikace. Pak ovšem odvolací soud věc posoudil po právní stránce správně. Argumentace žalovaného tedy patří do správního řízení o vynětí místní komunikace ze sítě místních komunikací než do řízení občanskoprávního. Proto je dovoláním napadený rozsudek správný a dovolání muselo být podle § 243 b odst. 1 o. s. ř. zamítnuto.

Výrok o náhradě nákladů dovolacího řízení vychází z neúspěšnosti žalovaného v tomto řízení a z toho, že úspěšnému žalobci ani vedlejším účastníkům v dovolacím řízení žádné náklady nevznikly - §§ 243b odst. 4, 224 odst. 1, 151 odst. 1 a 142 odst. 1 o. s. ř.

Proti tomuto rozsudku není opravný prostředek.

V Brně dne 26. srpna 1999

JUDr. František B a l á k,
předseda senátu

